

ČESKÉ KORUNOVAČNÍ
KLENOTY BOHEMIAN
CROWN JEWELS
POKŘAD V TEMNOTĚ
TREASURE IN
THE DARKNESS





ČESKÉ
KORUNOVAČNÍ KLENOTY
BOHEMIAN CROWN
JEWELS
POKLAD V TEMNOTĚ
TREASURE
IN THE DARKNESS



18.—29. 9. 2025

VLADISLAVSKÝ SÁL
STARÝ KRÁLOVSKÝ PALÁC
VLADISLAV HALL
OLD ROYAL PALACE

Vážení návštěvníci,

s radostí Vás po roce opět vítám na výstavě českých korunovačních klenotů – jedinečných symbolů naší státnosti, národní identity a historického odkazu, který sahá hluboko do minulosti.

Zatímco loňská výstava byla věnována vzácným kamenům zdobícím jednotlivé insignie, letošní ročník nám přiblíží dramatické události období druhé světové války. V této temné kapitole našich dějin byly ohroženy životy, svoboda i samotné základy naší státnosti. Právě v takových chvílích se skutečná hodnota symbolů ukazuje nejzřetelněji. Připomínají nám, kým jsme byli, kým jsme a kam směřujeme.

Dear visitors,

It is with great pleasure that I welcome you once again to the annual exhibition of the Bohemian Crown Jewels – unique symbols of Czech statehood, national identity, and a historical legacy that reaches deep into the past.

While last year's exhibition focused on the precious stones adorning the individual insignia, this year's edition recounts the dramatic events surrounding the Crown Jewels during WWII. In this dark chapter of our history, lives, freedom, and the very foundations of our statehood were at risk. It is precisely in such dire times that state symbols eminently reveal their true value, reminding us of who we were, who we are, and where we are heading.

„Zatímco loňská výstava byla věnována vzácným kamenům zdobícím jednotlivé insignie, letošní ročník nám přiblíží dramatické události období druhé světové války.“

“While last year's exhibition focused on the precious stones adorning the individual insignia, this year's edition recounts the dramatic events surrounding the Crown Jewels during WWII.”

České korunovační klenoty přežily staletí válek, krizí i okupací. Byly tichým pozorovatelem dějinných zvratů. Svědectvím naší odolnosti a víry v návrat svobody se stalo úsilí o jejich uchování také během druhé světové války. Dnes máme tu čest si je znovu prohlédnout – nejen jako mistrovská díla zlatnického umění, ale především jako živoucí symboly kontinuity našeho národního příběhu.

Věřím, že návštěva výstavy pro Vás bude inspirativním zážitkem, a těším se na setkání opět za rok.



Petr Pavel
prezident České republiky
President of the Czech Republic

The Bohemian Crown Jewels have survived centuries of wars, crises, and occupations as silent observers of history's twists and turns. The successful efforts for their safekeeping during WWII are a testament to our resilience and faith that the country would regain its freedom. Today, we have the honour to admire them again – not only as masterpieces of goldsmith art, but above all as living symbols of the continuity of our national story.

I believe the visit will bring you a captivating and inspiring experience, and I look forward to meeting you again next year.





1938

OBAVY Z VÁLKY

LOOMING WAR

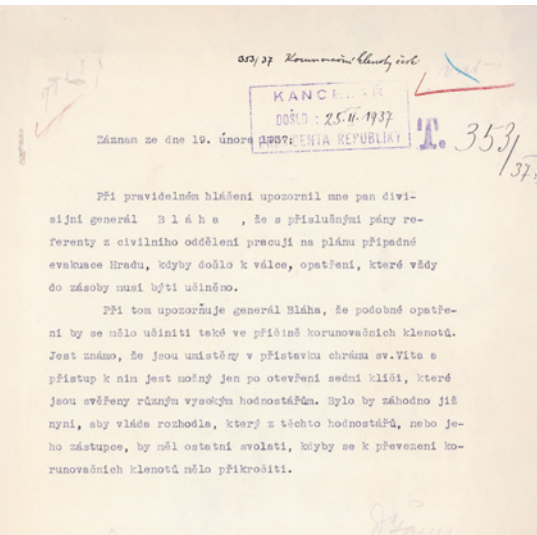
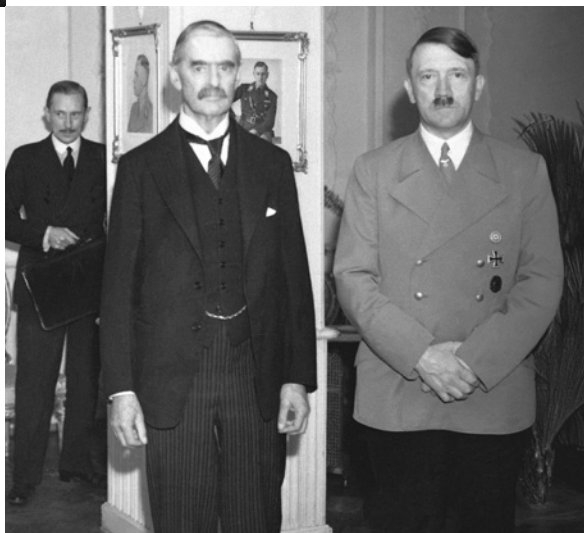
Dne 19. září 1938 byly české korunovační klenoty tajně převezeny na Slovensko. Tento transport byl reakcí na zhoršující se politickou situaci a hrozbou konfliktu s Německem. Po nástupu Adolfa Hitlera k moci v roce 1933 se Československo ocitlo v nebezpečí. Obávaná německá expanze na východ přinutila československé státní představitele hledat

**„Obě strany vyjádřily jedno-
myslné přesvědčení, že cílem
veškerého úsilí musí být
zajištění klidu, pořádku a míru
v této části střední Evropy.“**

(Úryvek z berlínského protokolu, který vzešel z jednání
Emila Háchy a Adolfa Hitlera, 15. 3. 1939)

↑
Demonstrace před sídlem Poslanecké sněmovny
požadující demisi Hodžovy vlády několik dní
před vyhlášením mnichovské dohody, 22. 9. 1938, ČTK

A protest in front of the Chamber of Deputies calling
for resignation of the government headed by PM Hodža,
held on 22 September 1938, shortly before the promul-
gation of the Munich Agreement; Czech News Agency



nové spojence i budovat armádu a pohraniční opev-
nění. Západní mocnosti však chtěly zabránit válce,
a proto prosazovaly postoupení Sudet Německu jako
řešení česko-německého napětí.

Bez účasti Československa začalo 29. září 1938
v Mnichově jednání mezi Adolfem Hitlerem, britským
premiérem Nevillem Chamberlainem, francouzským
premiérem Édouardem Daladierem a italským diktá-
torem Benitem Mussolinim. Výsledkem byla ztráta
pohraničí i jeho obyvatel a vznik tzv. druhé republiky.
O necelý půlrok později, 15. března 1939, obsadila
německá armáda i zbytek českých zemí, čímž
Československo přestalo existovat. Den nato vydal
Adolf Hitler na Pražském hradě výnos o zřízení
protektorátu Čechy a Morava.

"Both Parties have expressed their unanimous belief that any and all efforts must aim to achieve stability, order, and peace in this part of Central Europe."

(Excerpt from the statement issued after the meeting between Hácha and Hitler in Berlin on 15 March 1939)

1/

↓
Výnos Adolfa Hitlera o zřízení protektorátu
Čechy a Morava, 16. 3. 1939, AKPR

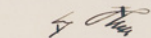
Adolf Hitler's proclamation of the Protectorate
of Bohemia and Moravia, dated 16 March 1939; AOPCR

Artikel 13.

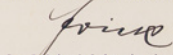
Der Reichsminister des Innern erlässt im Einvernehmen
mit den beteiligten Reichsministern die zur Durchführung und
Ergänzung dieses Erlasses erforderlichen Rechts- und Ver-
waltungsvorschriften.

Prag, den 16. März 1939.

Der Führer und Reichskanzler.



Der Reichsminister des Innern.



Der Reichsminister des Auswärtigen



Der Reichsminister des Reichswirtschafts

der Reichskanzlei.



↖
Adolf Hitler a britský premiér
Neville Chamberlain před
jednáními o sudetoněmecké krizi
v Bad Godesbergu v Německu,
22. 9. 1938, ČTK

Adolf Hitler and British PM
Neville Chamberlain before
the negotiations concerning
the Sudetenland crisis held
in Bad Godesberg, Germany,
on 22 September 1938;
Czech News Agency

←
Záznam o případné evakuaci
Hradu, 19. 2. 1937, AKPR

Minutes of the meeting on the
potential evacuation of Prague Castle,
19 February 1937; AOPCR

→
Příslušníci německé
armády na Pražském
hradě, 15. 3. 1939, ČTK

German soldiers
at Prague Castle,
15 March 1939;
Czech News Agency



On 19 September 1938, the Bohemian Crown Jewels were secretly transported to Slovakia in response to the escalating political situation and the imminent conflict with Germany. Adolf Hitler's rise to power in 1933 posed a substantial risk to Czechoslovakia. Fearing the eastward expansion of Germany, the Czechoslovak political leaders sought new allies, reinforced the army, and started to build a system of fortifications along the country's borders. Unfortunately, the Western powers believed they could prevent the war by pressing Czechoslovakia to surrender the Sudetenland to Germany as a solution to the tensions between the Czechs and the Germans.

On 29 September 1938, Adolf Hitler, British PM Neville Chamberlain, French PM Édouard Daladier, and Italian dictator Benito Mussolini met in Munich for negotiations, to which Czechoslovakia had not been invited. Their agreement resulted in Czechoslovakia being deprived of its borderlands and their population. The rump state, known as "the Second Republic", survived for less than six months before the German army invaded the remaining territory on 15 March 1939, ending the independent existence of Czechoslovakia. The day after, Adolf Hitler proclaimed the Protectorate of Bohemia and Moravia from Prague Castle.

1938

UTAJENÝ PŘEVOZ

SECRET TRANSFER

Už v roce 1937 se začala projednávat otázka případné evakuace Hradu v souvislosti s možným vojenským konfliktem a bombardováním Prahy. S tím souviselo i zajištění bezpečí pro české korunační klenoty. Za ideální dočasnou skrýš byla vybrána pobočka Národní banky Československé ve slovenské Žilině, která disponovala speciální bezpečnostní trezorovou místností.



„Držitelé tohoto zmocnění jsou povinni všechny vojenské a civilní úřady jakož i bezpečnostní a pořádkové orgány umožnit volný průjezd na území ČSR.“

→

Transportní dubová bedna s přihrádkami zhotovená pro převoz klenotů, SPH

An oak crate with compartments designed for transporting the Crown Jewels; Prague Castle Administration



KANCELÁŘ
PRESIDENTA REPUBLIKY.

Čís. T 2026/38. V Praze dne 4. října 1938.

Potvrzujeme, že pan ministerský rada kanceláře prezidenta republiky Ing. B. Člupek koná cestu dvěma osobními vozy a jedním nákladním vozem do Žiliny na přímý rozkaz pana prezidenta republiky. Žádáme veškeré civilní i vojenské úřady, aby mu poskytl pomoc, bude-li toho třeba.

KANCELÁŘ
PRESIDENTA REPUBLIKY

A. Mrazek

Po schválení přísně utajené akce prezidentem Edvardem Benešem byly korunační klenoty 19. září 1938 vyzvednuty a v pouzdech uzamčeny ve speciální okované dubové bedně. Ještě té noci se vydaly na cestu směrem na Slovensko. Po podpisu mnichovské dohody a vzhledem k politickému vývoji na Slovensku bylo rozhodnuto o jejich urychleném návratu zpět do Prahy. Začala temná kapitola českých dějin a korunační klenoty v ní sehrály důležitou symbolickou roli.

←

Potvrzení o vykonání cesty
na Slovensko, 4. 10. 1938, AKPR

A confirmation of the official trip
to Slovakia, 4 October 1938; AOPCR

“The holder of this power of attorney shall be allowed free passage through the territory of the Czechoslovak Republic by all military and civil authorities, as well as the police and security services.”

2/

←
Pouzdro na královské jablko se středním státním znakem Československé republiky, APH

The Royal Orb casket with the medium coat of arms of the Czechoslovak Republic; Archives of Prague Castle



The question of the potential evacuation of Prague Castle was first discussed as early as 1937, in the shadow of the looming war and possible bombing of Prague. This also involved finding a safe place for the Bohemian Crown Jewels. A branch of the National Bank of Czechoslovakia in Žilina, Slovakia, which could provide a special, secure safe room, was selected as the ideal temporary hiding place.

President Edvard Beneš approved the top-secret mission. Consequently, on 19 September 1938, the Crown Jewels were retrieved, placed in their caskets, and locked in a special oak transport crate. Their transport to Slovakia began that very night. However, following the execution of the Munich Agreement and the political shift towards fascism in Slovakia, it was resolved to swiftly return the jewels to Prague. The dark hour had just struck for Czechoslovakia, where the Crown Jewels played a key symbolic role.

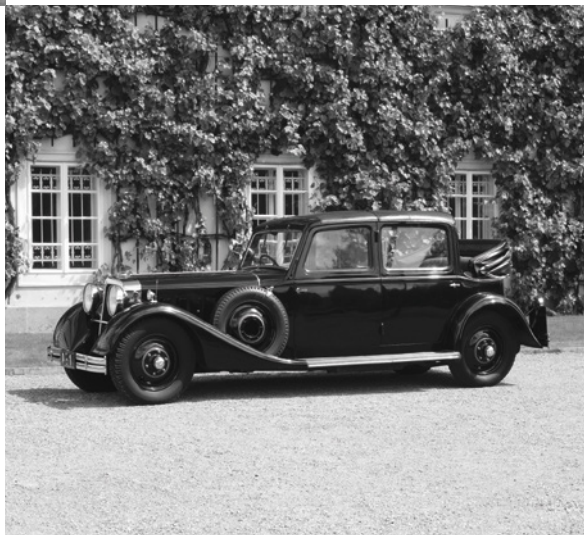
←
Pohled na řeku Váh protékající kolem Žiliny, 1938, sbírka Andreje Zajačeka

A view of the Váh River passing Žilina, 1938; Andrej Zajaček collection

→
Nákres jednoho ze sedmi klíčů ke Korunní komoře, ANM
A drawing of one of the seven keys to the Crown Jewels Chamber; National Museum Archives



→
Automobil Tatra 80, kterým byly korunovační klenoty převezeny do Žiliny, 2024, NTM
The Tatra 80 car used for transporting the Crown Jewels to Žilina, Slovakia, 2024; National Technical Museum





1939–41 KLÍČE V RUKOU NEPŘÍTELE KEYS IN THE ENEMY'S HANDS

↑
Oslava 71. narozenin státního prezidenta
Emila Háchy na Pražském hradě,
12. 7. 1943, ČTK

Celebration of the 71st birthday
of President Emil Hácha at Prague Castle,
12 July 1943; Czech News Agency

**„Pane říšský protektore!
Předávám Vám jako zástupci
Vůdce v protektorátu čtyři
klíče od Korunní komory, které
mám v držení.“**

Emil Hácha



Pana státnímu prezidentovi Dr. Emilu Háchovi odevzdal dnes odborový přednosta jeho kanceláře pan Dr. A. A. Topelka tři klíče ke korunovační komoře v chrámu sv. Víta, a to klíče číslo V., VI. a VII., každý v koženém pouzdrě označeném příslušným číslem klíče.

Tento zápis byl sepsán dvojmo. Jeden zápis podrží pan státní prezident, druhý bude uložen v kanceláři státního prezidenta.

Skončeno a podepsáno.

Emil Hácha
Dr. August Topelka

Po vzniku protektorátu Čechy a Morava projevili němečtí okupanti o české korunovační klenoty značný zájem. Po otevření Korunní komory v červnu 1939 převzali původní držitelé nazpět své klíče, které jim byly odebrány v souvislosti s transportem klenotů na Slovensko. V následujícím roce rozhodl říšský protektor Konstantin von Neurath o novém rozdělení klíčů: jeden zůstal pražskému arcibiskupovi, tři říšskému protektorovi a tři prezidentu Emilu Háchovi, který mohl jejich držení svěřit pověřeným osobám.

Ikonickým momentem a symbolickým potvrzením podrobení českého národa se stalo odevzdání klíčů zastupujícímu říšskému protektoru Reinhardu Heydrichovi v listopadu 1941 poté, co si klenoty za účasti nejvyšších představitelů německé okupační moci osobně prohlédl. Jakožto výhradní vlastník

“Herr Reich Protector! I hereby surrender to you, as the representative of the Führer in the Protectorate, the four keys to the Crown Jewels Chamber that I have in my possession.”

3/

↙
Generál Rudolf Toussaint, zastupující říšský protektor Reinhard Heydrich, státní tajemník Karl Hermann Frank a prezident Emil Hácha při prohlídce klenotů, 19. 11. 1941, NA

General Rudolf Toussaint, Acting Reich Protector Reinhard Heydrich, Secretary of State Karl Hermann Frank, and President Emil Hácha inspecting the Crown Jewels, 19 November 1941; National Archives



After the creation of the Protectorate of Bohemia and Moravia, the German occupiers showed significant interest in the Bohemian Crown Jewels. The Crown Jewels Chamber was opened in June 1939 and the keys, previously relinquished in connection with the transfer of the Jewels to Slovakia, were returned to their original keepers. The following year, the Reich Protector Konstantin von Neurath ordered the redistribution of the keys as follows: the Archbishop of Prague retained one, three went to the Reich Protector, and three to President Emil Hácha, who could further entrust them to authorized persons.

In November 1941, the keys were surrendered to the acting Reich Protector, Reinhard Heydrich, who, together with the top representatives of the German occupation power, had personally inspected the Jewels. This marked an iconic and symbolic act of subjugation of the Czech people as Heydrich, now the sole possessor of all seven keys, gained unlimited access to the Jewels. Nonetheless, the narrative about him putting the crown on his head is a mere legend.

←
Korunní komora se skříňkou, kde jsou uschovány korunovační klenoty, 1941, ČTK

The Crown Jewels Chamber with the cabinet containing the Crown Jewels, 1941; Czech News Agency

všech sedmi klíčů měl ke klenotům neomezený přístup. Avšak legenda o tom, že si korunu sám nasadil na hlavu, zůstává pouze nepodloženou historkou.

→
Kovové razítko říšského protektora Čech a Moravy, AKPR

Metal stamp of the Reich Protector of Bohemia and Moravia; AOPCR

←
Zápis o předání klíčů ke Korunní komoře, 19. 9. 1940, AKPR

Record of the handover of the keys to the Crown Jewels Chamber, 19 September 1940; AOPCR





1943–45 SKRYTO V TEMNOTĚ TREASURE IN THE DARKNESS



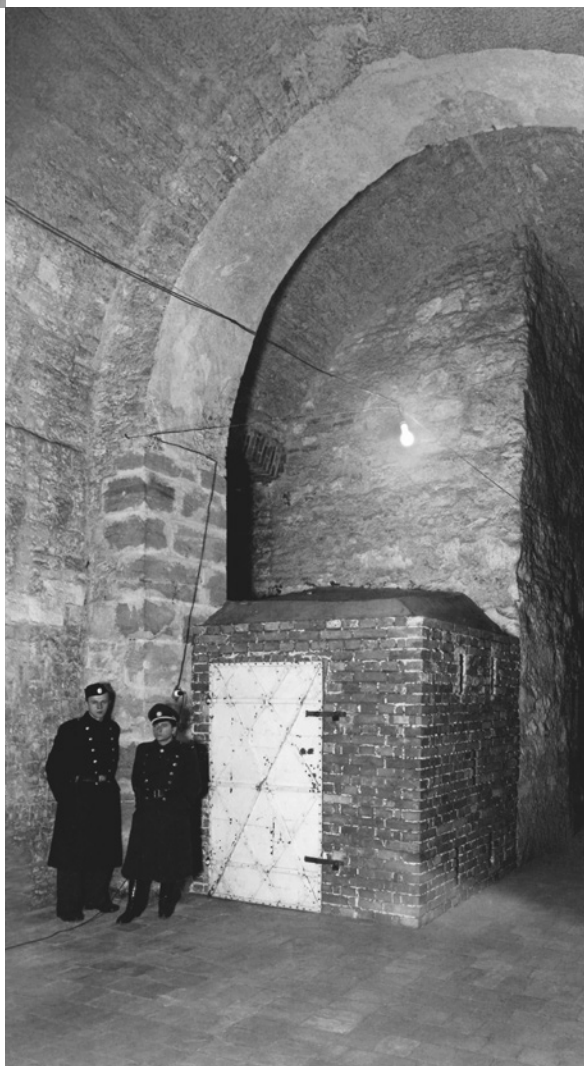
Formace amerických stíhacích letounů P-51D Mustang,
Archive PL / Alamy / Profimedia

American P-51D Mustang fighter aircraft;
Archive PL / Alamy / Profimedia

„K uložení bylo vyhledáno místo v románských sklepeních pod Starým hradem, kde byla upravena zděná komora podle plánu a přímého dozoru německých míst...“

S postupující válkou byla hrozba leteckého bombardování Prahy stále aktuálnější. Proto se už během roku 1943 začalo uvažovat o bezpečnějším místě k uložení klenotů než ve stávající Korunní komoře v katedrále sv. Víta. Nakonec byl vybrán prostor v románském podzemí Starého královského paláce, v němž byla dle návrhů a pod vedením architekta Pavla Janáka zbudována zděná komora z cihel s betonovým stropem.

Stavební práce byly skončeny na počátku roku 1944. Mezitím došlo k převozu klenotů do Černínského paláce, sídla německého státního ministra pro Čechy a Moravu Karla Hermanna Franka. Zde byly korunovační klenoty zváženy, přeměřeny, důkladně popsány a nafoceny. Koruna, žezlo a jablko byly v pouzdrech dopraveny zpět na Hrad a uloženy v připravené komoře, textilní části převzal do úschovy Archiv země České. V temném sklepení královské insignie setrvaly až do konce války, respektive do svého vyzdvižení v říjnu 1945.

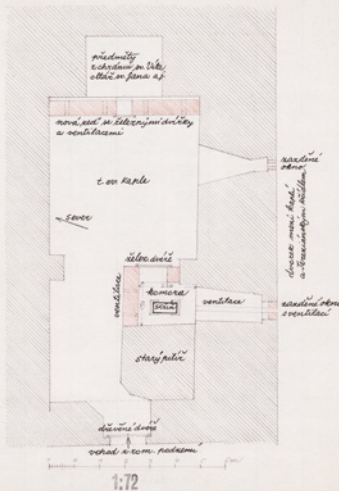


“The Romanesque cellars under the Old Royal Palace, where a brick chamber was adapted according to the design and under the direct supervision of the German authorities, were found to be a fit place for the safekeeping of the Jewels...”

4/

↓
Návrh architekta Pavla Janáka na zhotovení komory, kde měly být klenoty zazděny, 1943–1944, AKPR

Architect Pavel Janák's construction design of the chamber intended for walling up the Jewels, 1943–1944; AOPCR



→
Seznam textilních částí klenotů, které převzal do úschovy Archiv země České v Praze, 11. 2. 1944, AKPR

A list of the textile items of the Crown Jewels taken into custody by the Archives of the Czech Lands in Prague, 11 February 1944; AOPCR

←
Hlídky před uzamčenou komorou s korunačnickými klenoty v hradním sklepení, 1945, APH

A guard standing in front of the locked chamber in the cellar under the Old Royal Palace, where the Crown Jewels were kept, 1945; Archives of Prague Castle

As the war progressed and the threat of the aerial bombardment of Prague grew increasingly imminent, plans were already being considered in 1943 to move the Crown Jewels from their chamber at St. Vitus Cathedral to a safer location. To this end, the Romanesque floor under the Old Royal Palace, where a brick chamber with a concrete ceiling was built according to the designs and under the direction of architect Pavel Janák, was selected.

The construction was completed in early 1944. Meanwhile, the Jewels were transported to the Czernin Palace, back then the residence of Karl Hermann Frank, the German Secretary of State for Bohemia and Moravia. There, the Crown Jewels were weighed, measured, described in detail, and photographed. The Crown, Sceptre, and Orb were transported in their respective caskets back to the Castle and stored in the designated chamber, whereas the textile items were handed over to the Archives of the Czech Lands for safekeeping. The royal insignia thus lay hidden in the dark cellar until the end of the war – namely October 1945, when they were officially brought out into daylight.

Protokoll über die Übernahme der Textilien des böhmischen Krönungsbesatzes.

Heute, am 11. Februar 1944, übergab Herr Hauptstammführer K l e i n in Auftrage des Befehlshabers der Sicherheitspolizei und des SD die folgenden Stücke des Krönungsbesatzes:

- 1 Koppe
- 1 Futter zur Krone
- 1 Klypchen
- 1 Eisen für die Krone
- 1 Krönungsmantel
- 1 Stüzel
- 1 Stola
- 1 Hemipel
- 1 Stück Stoff.

Die Stücke wurden von derzeitigen Leiter des böhmischen Landesarchivs, Landesarchivverwalter Dr. K o c h a n o, in Gegenwart seines Vertreters des Landesarchivrates Dr. S a u e r, übernommen und in die Truhe im Tresor des Landesarchivs im Landesarchiv gelegt, in der sich der Kernelbesatz des Krönungsmantels und das Tafeltuch des Krönungsbesatzes befinden.

Prag IV, den 11. Februar 1944
Dr. J. K o c h a n o
als Hauptfänger

als Übergabe;
ges. K l e i n
Hauptstammführer

Für die Richtigkeit;
Kanzleingestellte



1945 NA SVĚTLO SVĚTA OUT INTO DAYLIGHT

Po skončení válečných útrap a německé okupace se mezi lidmi začala šířit zpráva, že české korunovační klenoty z Prahy ještě během války odvezl státní ministr Karl Hermann Frank. Informaci o jejich zazdění mělo jen několik málo zaměstnanců. Poté, co německá posádka opustila Pražský hrad, se delegace v čele s plukovníkem Josefem Kvapilem vydala do románského podzemí, kde našla policejní stráž a neporušené zámky komory.

Vzápětí začala jednání vlády o vyzdvížení korunovačních klenotů, ověření jejich pravosti včetně drahých kamenů a novém rozdělení klíčů ke Korunní komoře. Ke slavnostnímu okamžiku došlo 24. října 1945, kdy byly klenoty ve sklepení opět vloženy do transportní bedny vyrobené k převozu na Slovensko v roce 1938 a slavnostně přeneseny do Trúnního sálu. Zde si je spolu s textilními částmi prohlédli odborníci za účasti prezidenta Edvarda Beneše. Následovalo podrobné ohledání a ověření jejich pravosti. Veřejnosti byly korunovační klenoty záhy představeny ve svatovítské katedrále u příležitosti oslav 28. října.



Vynášení klenotů v transportní bedně z románského podzemí, 24. 10. 1945, ČTK

The Crown Jewels being brought in the transport crate out from the Romanesque cellars, 24 October 1945; Czech News Agency

„9. května 1945... vchod do podzemních chodeb hlídán policejní stráží, zadní dveře místnosti, kde korunovační klenoty mají být uloženy, shledány neporušený zavřeny a opatřeny dvěma nepoškozenými zámky...”



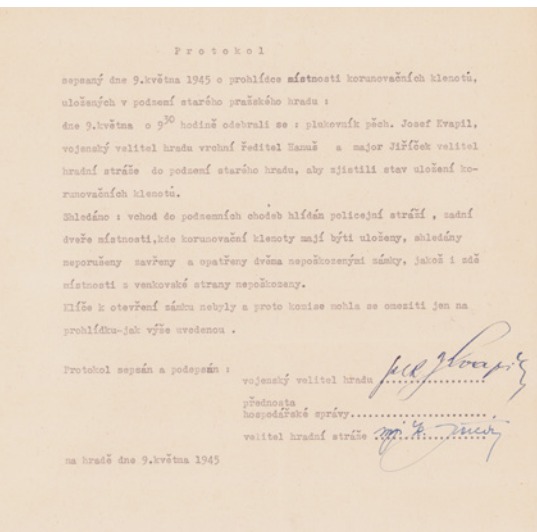
"May 9, 1945... the police guard is watching the entrance to the cellars; the rear door of the chamber supposedly holding the Crown Jewels is intact, closed, and fitted with two untampered locks..."

5/

Once the torments of war were over and the German occupants left the territory, rumours spread that the German Secretary of State Karl Hermann Frank had taken the Bohemian Crown Jewels away from Prague during the war. Only a few trusted employees knew that they were in fact hidden in the castle cellars. When the German garrison left

Prague Castle, a delegation led by colonel Josef Kvapil went to the Romanesque floor, where they found a police guard at the door to the chamber, whose locks were intact.

The government then discussed the procedure to bring the Jewels out from the chamber, verify the authenticity thereof – including the precious stones – and redistribute the keys to the Crown Jewels Chamber. The ceremonial act took place on 24 October 1945, when the Jewels were placed in the crate originally made for their transport to Slovakia in 1938 and transferred from the cellar to the Throne Room. There, the Jewels, as well as the textile items, were inspected by experts in the presence of president Edvard Beneš. Following the detailed examination and verification of authenticity, the Crown Jewels were presented to the public at St. Vitus Cathedral in 1945, on the occasion of the Czechoslovak National Day, 28 October.



← Protokol o prohlídce korunačních klenotů v podzemí Pražského hradu, 9. 5. 1945, AKPR

A record on the inspection of the Crown Jewels in the cellar under the Old Royal Palace of Prague Castle, 9 May 1945; AOPCR

→
Předseda vlády Zdeněk Fierlinger předává klíč prezidentu Edvardu Benešovi v Zrcadlovém salónu na Pražském hradě, 24. 10. 1945, ČTK

PM Zdeněk Fierlinger handing over one of the keys to President Edvard Beneš in the Mirror Drawing Room at Prague Castle, 24 October 1945; Czech News Agency

←
Prezident Edvard Beneš a bývalý předseda exilové vlády v Londýně Jan Šrámek u vystavených klenotů v Trůnním sále na Pražském hradě, 24. 10. 1945, ČTK

President Edvard Beneš and Jan Šrámek, former PM of the government-in-exile in London, examining the Crown Jewels on display in the Throne Room at Prague Castle, 24 October 1945; Czech News Agency





Královskou korunu, zvanou svatováclavská, dal zhotovit Karel IV. před rokem 1346. Byla nejvýznamnější panovnickou insignií a symbolem svrchovanosti Českého království. Skládá se ze čtyř dílů s liliemi spojených závlačkami a propojených kamárami. Ve zlatém křížku na vrcholu je vložena safírová kamej s reliéfem Ukřižovaného. Rytý nápis potvrzuje vložení trnu z Kristovy koruny. Svatováclavská koruna je zhotovena ze zlatého plechu o ryzosti 22 karátů a posázena safíry a spinely, dále jsou součástí její výzdoby rubelit, akvamarín a perly. Na kamárách jsou upevněny články pocházející z opasku královny Blanky z 18karátového zlata, zdobené spinely, rubíny, smaragdy a perlami. Koruna má průměr i výšku 19 cm a váží 2358 g.



The Royal (or St. Wenceslas) Crown was ordered by Charles IV some time prior to 1346. It was the prime regal insignia and symbol of the sovereignty of the Kingdom of Bohemia. The Crown is composed of four sections joined with pins and connected by camarae (arches). The golden cross at the Crown's apex is inlaid with a sapphire cameo featuring an engraving of the Crucifixion. An engraved inscription attests that the cross holds a thorn from Christ's crown of thorns. The St. Wenceslas Crown is wrought of 22-carat gold plate and inset with sapphires, spinels, as well as rubellite, aquamarine, and pearls. The camarae are fitted with parts of Queen Blanche's belt, crafted from 18-carat gold and adorned with spinels, rubies, emeralds, and pearls. The Crown measures 19 cm in both diameter and height, weighing 2,358 grams.





Královské žezlo, tradiční symbol světské moci panovníka, spolu s královským jablkem zhotovil augsburský zlatník Hans Haller v období 1533 až 1534 pro Ferdinanda I. Habsburského. Obě insignie byly ke svatováclavské koruně přičleněny dodatečně. Žezlo ze zlata o ryzosti 18 karátů má délku 67 cm a hmotnost 1013 g. Zdobí je reliéfní listy, barevné emaily a věnce perel. Je zakončeno hlavicí tvořenou bohatými rozvilinami, volutami a úponky se safíry, spinely a perlami a s mimořádně kvalitním spinelem na vrcholu.



Královské jablko, symbol vlády nad světem, má stejný původ a osud jako žezlo. Stejně jsou i ryzost zlata a výběr safírů, spinelů a perel, jimiž je vyzdobeno. Jablko má průměr 13 cm, výšku 22 cm a hmotnost 780 g. Dvě polokoule, oddělené prstencem s kameny a perlami, zdobí tepané reliéfy s náměty ze Starého zákona. Na dolní části je zobrazeno Stvoření Adama, Uvedení Adama do ráje a Varování Adama a Evy před plody stromu poznání, na horní pak Boj Davida s Goliášem a Pomazání Davida na krále. Latinské nápisy na zadní straně křížku a při jeho základně v překladu znějí „Bůh vládne nebesům a králové zemi“ a „Pane, z Tvé moci raduje se král a z pomoci Tvé jásá“.





The Royal Sceptre – a traditional symbol of secular royal power – and the Royal Orb were both crafted by Augsburg goldsmith Hans Haller between 1533 and 1534 on order of Ferdinand I of Habsburg. Both insignia were a later addendum to the St. Wenceslas Crown. The Sceptre is made of 18-carat gold, measures 67 cm in length, and weighs 1,013 grams. It is adorned with embossed leaves, coloured enamels, and wreaths of pearls. The Sceptre head is formed of splendid leafwork, volutes, and vines holding sapphires, spinels, and pearls, crowned with a spinel of extraordinary quality.

The Royal Orb – a symbol of royal authority – is of the same provenance and followed the same fate as the Sceptre. It is wrought of gold of equal quality as the Sceptre and features the same selection of sapphires, spinels, and pearls. The Orb measures 13 and 22 cm in diameter and height, respectively, and weighs 780 grams. The two hemispheres, linked by a circular band inset with gemstones and pearls, are decorated



with wrought reliefs depicting scenes from the Old Testament. The lower half shows the scenes of the Creation of Adam, of Adam being led into the Garden of Eden, and of the Creator warning Adam and Eve against fruit from the tree of the knowledge of good and evil, while the upper half depicts the fight between David and Goliath and the Anointing of David as king. There are two inscriptions in Latin, one on the rear side and one at the base of the cross, which translate as follows: "God rules the Heavens and kings the Earth" and "Lord, in Your power the king shall rejoice, and in Your salvation, he shall exult."

fotografie: SPH, Jan Gloc

photos: Prague Castle Administration, Jan Gloc

OBCHOD / MUSEUM SHOP

Přijďte se podívat do našeho obchodu a pořídte si vzpomínku na návštěvu Pražského hradu.

Publikace – pohledy – turistické vizitky – bloky – pexeso – magnetky – knižní záložky – miniatury českých korunovačních klenotů – pamětní medaile – a mnoho dalšího z české produkce

Visit our shop and choose a souvenir of your visit to Prague Castle.

Publications – postcards – wander cards – notebooks – memory games – magnets – bookmarks – miniature Bohemian Crown Jewels – commemorative medals – and many other Czech products



Doprovodná publikace k výstavě je k zakoupení v našem obchodě na konci prohlídkové trasy. Přibližuje příběh českých korunovačnických klenotů během druhé světové války a obsahuje také jejich umělecko-historický popis.

The exhibition catalogue is available for sale in our shop, located at the end of the tour. Discover the fate of the Bohemian Crown Jewels during WWII and their art-historical description.



KULTURA NA HRADĚ

Výstavy

Hodina osvobození: Válečný plakát 1938–1945

Císařská konírna / do 28. října 2025

vstup zdarma

VLTAVA slavná & splavná

Jízdná Pražského hradu / do 4. ledna 2026

Designblok

Královský letohrádek / 6.–12. října 2025

Dary pro prezidenta z daleka i blízka

Rožmberský palác / do 31. prosince 2025

vstup zdarma

Koncerty

Svatováclavský koncert

Katedrála sv. Víta / 26. září 2025

Výroční koncert Hudby Hradní stráže a Policie ČR

Španělský sál / 9. listopadu 2025

Další akce – vstup zdarma

Den otevřených dveří

Reprezentační prostory a návštěvnické objekty

29. listopadu 2025

Vánoce na Pražském hradě

Vánoční putování za jesličkami, umělecké instalace

a výtvarné dílny Divadla bratří Formanů

29. listopadu 2025 – 4. ledna 2026

Přednáškové cykly Věda na Hradě, Literatura na Hradě, Umění na Hradě, Architektura na Hradě

Zajímá vás kulturní dění na Hradě?

Sledujte naše sociální sítě nebo se přihlaste

k odběru našeho Newsletteru.

www.hrad.cz



Hrad Official



CULTURE AT THE CASTLE

Exhibitions

The Hour of Liberation: Wartime Posters 1938–1945

Imperial Stables / until 28 October 2025

admission free

VLTAVA Famed & Flowing

Prague Castle Riding School / until 4 January 2026

Designblok

Royal Summer House / 6 – 12 October 2025

Gifts for the President from Nearby and Faraway Lands

Rosenberg Palace / until 31 December 2025

admission free

Concerts

St. Wenceslas Concert

St. Vitus Cathedral / 26 September 2025

Annual Concert of the Band of the Castle Guard and the Police of the Czech Republic

Spanish Hall / 9 November 2025

Other events – admission free

Open Day at Prague Castle

State Rooms and Visitor Circuit

29 November 2025

Christmas at Prague Castle

Christmas Nativity Scene Stroll. Art installation

and art workshops with the Forman Brothers' Theatre

29 November 2025 – 4 January 2026

Lectures from the series Science at the Castle, Literature at the Castle, Art at the Castle, Architecture at the Castle

Want to stay updated on cultural events

at Prague Castle? Follow us on social media

or subscribe for our Newsletter.

18.—29. 9. 2025

**VLADISLAVSKÝ SÁL
STARÝ KRÁLOVSKÝ PALÁC**

**VLADISLAV HALL
OLD ROYAL PALACE**



KANCELÁŘ
PREZIDENTA
REPUBLIKY



Správa
Pražského
hradu